

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 644/2025-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, Lachova 32, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-15C/100/2016 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaniach sp. zn. 16Co/171/2020 a sp. zn. 16Co/157/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-15C/100/2016 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 16Co/171/2020 a sp. zn. 16Co/157/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje** v konaní sp. zn. B1-15C/100/2016 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadost'učinenie **2 000 eur**, ktoré **sú mu povinné** zaplatiť Mestský súd Bratislava IV v sume **1 200 eur** a Krajský súd v Bratislave v sume **800 eur** do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV a Krajský súd v Bratislave **sú povinné** spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a zaplatiť ich jeho právnej zástupkyňi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. apríla 2025 (v znení jej doplnení z 28. apríla 2025 a 1. júla 2025) domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu a krajského súdu v konaniach označených v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd prikázal mestskému a krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, a zároveň navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie 9 000 eur spoločne a nerozdielne od mestského a krajského súdu, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou pôvodne Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 13. júna 2016 domáha vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil Slovenskej republike konajúcej prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“) povinnosť zaplatiť mu 10 000 eur z dôvodu nemajetkovej ujmy a 1 000 eur z dôvodu majetkovej škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 514/2003 Z. z.“). Sťažovateľ tvrdil, že škoda mu vznikla fiktívnym nezákonným rozhodnutím žalovanej zo 7. marca 2011, ktorá postupovala v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, keď neposkytla sťažovateľovi požadované informácie, na ktoré mal nárok, ani jeho žiadosť nevybavila predpísaným postupom.

3. Rozsudkom okresného súdu z 20. decembra 2019 bola žaloba zamietnutá. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16Co/171/2020 rozsudkom z 25. januára 2022 rozsudok mestského súdu potvrdil.

4. O podanom dovolaní sťažovateľa rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 29. septembra 2022 tak, že rozsudok krajského súdu z 25. februára 2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Následne v konaní vedenom pod sp. zn. 16Co/157/2022 krajský súd v poradí druhým rozsudkom z 31. januára 2023 potvrdil rozsudok mestského súdu. Sťažovateľ podal aj proti tomuto rozsudku dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením z 12. februára 2025 tak, že v poradí druhý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že krajský súd vydal 26. júna 2025 v sťažovateľovej veci v poradí tretí rozsudok, ktorým potvrdil rozsudok mestského súdu a ktorý nadobudol právoplatnosť 24. septembra 2025. Mestský súd následne uznesením z 21. októbra 2025 rozhodol o trovách odvolacieho a dovolacieho konania. Sťažovateľ podal 3. novembra 2025 dovolanie proti rozsudku krajského súdu z 26. júna 2025.

7. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 644/2025-22 z 13. novembra 2025 prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ namieta, že konanie trvá takmer 9 rokov bez toho, aby bolo v jeho veci právoplatne rozhodnuté. Uvádza, že takúto dĺžku súdneho konania nemôže ospravedlniť žiadna právna ani faktická zložitosť veci ani správanie účastníka. Dĺžka konania je od podania odvolania z 26. februára 2020 závislá najmä na postupe krajského súdu a jeho doterajší postup je v rozpore s požiadavkou osobitnej rýchlosti. O neefektívnom postupe svedčia podľa sťažovateľa aj dve rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorými vyhovel jeho dvom dovolaniam. Z výsledkov dvoch dovolacích procesov je zrejmé, že obidva rozsudky krajského súdu boli neudržateľné, a preto ich najvyšší súd zrušil a prikázal krajskému súdu opätovne konať. Aktuálny stav svedčí o tom, že všeobecné súdy po dobu 9 rokov nedokázali v základe uplatneného nároku dospieť k relevantným záverom pretaveným do takého rozhodnutia, ktoré je nespochybniteľné. Tento stav nezodpovedá požiadavkám súdnej praxe, keď v rámci dodržiavania práva na spravodlivý proces sa kladie v rozhodovacej činnosti súdov predovšetkým dôraz na dĺžku konania, kvalitu rozhodnutia vrátane jeho odôvodnenia a vedenie konania ako takého.

9. Sťažovateľ namieta, že aj postup mestského súdu sa vyznačuje nesústreďenou činnosťou, čo tiež výrazne ovplyvnilo celkovú dĺžku súdneho konania. V konkrétnostiach uvádza, že prvý úkon v podobe výzvy žalovanej na vyjadrenie k žalobe realizoval až 11. januára 2018, teda po takmer 16 mesiacoch od podania žaloby na súde. Prvé pojednávanie nariadil mestský súd až po 3 rokoch od podania žaloby na 18. september 2019. Mestský súd navyše uznesením zo 16. januára 2024 zrušil predchádzajúce uznesenie z 25. septembra 2023, ktorým rozhodol o výške trov konania a proti ktorému podal sťažnosť.

10. Sťažovateľ podal 28. marca 2025 mestskému a krajskému súdu sťažnosť na prietahy, ktoré boli súdmi vyhodnotené ako nedôvodné. V doplnení ústavnej sťažnosti z 28. apríla 2025 sťažovateľ uvádza, že s vyslovenými závermi oboch súdov sa v súvislosti s namietanými prietahmi nestotožňuje. Ani jeden súd sa nevyjadril k samotnej dĺžke konania 9 rokov ani k príčinám, ktoré ju ovplyvňujú, neprijali žiadne opatrenia ani sa sťažovateľovi za vzniknuté prietahy neospravedlnili. Mestský súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti na prietahy poskytol chronologický prehľad úkonov, avšak nevyvodil z neho správne závery týkajúce sa namietaných prietahov v konaní. Navyše, procesné úkony nie sú zoradené v slede od samého začiatku konania, ale až od vydania rozsudku z 20. decembra 2019. Časť konania od podania žaloby do vydania rozsudku v trvaní troch rokov nie je možné posudzovať izolovane, ale v kontexte celého konania.

11. Z vyjadrenia podpredsedu krajského súdu je podľa sťažovateľa zrejmé, že nehodnotí význam viacnásobného rozhodovania odvolacieho súdu ani parciálne, ani z hľadiska jeho dopadu na celkovú dĺžku súdneho konania. Nie je možné stotožniť sa s názorom krajského súdu, že dve odvolacie konania (každé evidované pod inou spisovou značkou), ktoré svojou dĺžkou ovplyvňujú celkovú dĺžku konania, boli skončené. Po opakovanom zrušení vydaných rozsudkov dovolacím súdom neexistuje totiž žiadne rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa, ktoré by bolo právoplatné. Pre neexistenciu meritórneho rozhodnutia v odvolacom konaní ako zákonného ukazovateľa

skončenia súdneho konania ide o konanie neskončené, poznamenané neefektívnou činnosťou v dôsledku nesprávneho rozhodovania krajského súdu.

III.

Vyjadrenie mestského a krajského súdu

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

12. Predsedníčka mestského súdu vo svojom vyjadrení poskytla podrobnú chronológiu konania, z ktorej v podstatnom vyplýva nasledujúci stav vecí. Žaloba sťažovateľa bola vtedajšiemu okresnému súdu doručená 9. septembra 2016. Uznesením z 10. januára 2018 súd vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k žalobe. Prvé pojednávanie vo veci sa konalo 18. septembra 2019 po tom, ako súd vykonával procesné úkony (zabezpečenie vyjadrení účastníkov konania), a po tom, ako sťažovateľ žiadal informáciu o stave konania (22. mája 2025 a 13. júna 2019). Dňa 23. októbra 2019 súd upovedomil strany sporu o zmene termínu pojednávania z 25. októbra 2019 na 20. december 2019. Na pojednávaní konanom 20. decembra 2019 bol vyhlásený rozsudok, ktorým žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. V súvislosti s odvolaním sťažovateľa z 27. februára 2020 vykonával okresný súd procesné úkony potrebné na predloženie spisu krajskému súdu, k čomu došlo 18. decembra 2020. V tomto období bol zároveň spis pridelený novej zákonnej sudkyňi (9. októbra 2020). Dňa 28. februára 2022 súd doručil stranám sporu rozsudok krajského súdu z 25. januára 2022 a uznesením zo 4. apríla 2022 rozhodol o výške náhrady trov odvolacieho konania.

13. V súvislosti s dovolaním sťažovateľa podaným 17. mája 2022 proti rozsudku krajského súdu z 25. januára 2022 súd vykonával potrebné procesné úkony, 27. júla 2022 bola vyhotovená predkladacia správa a spis bol predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní. Dňa 28. októbra 2022 dala zákonná sudkyňa spisovej kancelárii pokyn doručiť uznesenie najvyššieho súdu z 29. septembra 2022 stranám sporu a predložiť spis krajskému súdu na ďalšie konanie, k čomu došlo 15. decembra 2022.

14. Uznesením z 25. septembra 2023 mestský súd rozhodol o výške náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorom rozhodol mestský súd uznesením zo 16. januára 2024 tak, že ho zrušil.

15. Od 2. apríla 2024, keď sťažovateľ podal dovolanie proti rozsudku krajského súdu z 31. januára 2023, mestský súd vykonával procesné úkony potrebné na predloženie spisu najvyššiemu súdu (výzva na zaplatenie súdneho poplatku, výzvy na doručenie vyjadrení strán sporu, výzva sťažovateľovi na predloženie splnomocnenia). Mestský súd predložil spis najvyššiemu súdu 9. septembra 2024.

16. Mestský súd následne 28. mája 2025 doručil stranám sporu uznesenie najvyššieho súdu z 12. februára 2025, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu z 31. januára 2023. Dňa 3. júna 2025 predložil mestský súd spis krajskému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd rozhodol v poradí tretím rozsudkom z 26. júna 2025, ktorý bol sporovým stranám doručený mestským súdom 18. augusta 2025. Uznesením z 21. októbra 2025 mestský súd rozhodol o výške náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania, proti ktorému podal sťažovateľ 24. novembra 2025 sťažnosť. Dňa 31. októbra 2025 podal sťažovateľ dovolanie proti rozsudku krajského súdu z 26. júna 2025.

17. Predsedníčka mestského súdu v závere vyjadrenia uviedla, že v napadnutom konaní došlo zo strany vtedajšieho okresného súdu k súdnym priet'ahom, a to v obdobiach od 9. septembra 2016 do 10. januára 2018 a od 13. decembra 2018 do 26. júla 2019. Uvedené priet'ahy je možné kvalifikovať ako dôvodné, keďže neboli zapríčinené správaním strán sporu v označenej právnej veci. Napokon poukázala na to, že procesný postup v s'ťažovateľovej veci je momentálne plynulý.

III.2. Vyjadrenie krajského súdu:

18. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že vec s'ťažovateľa vedená pod sp. zn. 16Co/171/2020 bola rozhodnutá 25. januára 2022, teda do 13 mesiacov po tom, ako mu bol 18. decembra 2020 predložený spis. Podľa krajského súdu ide o ústavne akceptovateľnú dobu o to viac, ak bolo jeho povinnosťou prejednať a rozhodnúť prednostné veci (tie, ktoré mu napadli skôr, veci staršie ako jeden rok a veci, na ktorých rozhodnutie je stanovená zákonná lehota). Ďalej bolo potrebné vziať na zreteľ aj skutočnosť, že v období od 16. marca 2020 do 13. júna 2020 (vzťahujúce sa na veci napadnuté na odvolací súd pred 18. decembrom 2020) a v období od 1. októbra 2020 do 14. mája 2021 bol na území Slovenskej republiky v súvislosti s nákazlivou chorobou COVID-19 vyhlásený núdzový stav, ktorý vytváral procesné prekážky spojené s prevenciou šírenia tejto choroby a v tomto období súdy vykonávali pojednávania, hlavné pojednávania a verejné zasadnutia len v nevyhnutnom rozsahu.

19. Po tom, ako najvyšší súd uznesením z 29. septembra 2022 zrušil rozsudok krajského súdu z 25. januára 2022 z dôvodu, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, bola vec 16. decembra 2022 zapísaná pod sp. zn. 16Co/157/2022 a rozhodnutá rozsudkom z 31. januára 2023.

20. Najvyšší súd uznesením z 12. februára 2025 opätovne z tých istých dôvodov zrušil rozsudok krajského súdu z 31. januára 2023. Vec bola napokon zapísaná 4. júna 2025 pod sp. zn. 16Co/73/2025 a rozhodnutá 26. júna 2025.

21. Krajský súd v závere uviedol, že so zreteľom na vady vytýkané dovolacím súdom nemožno súhlasiť so s'ťažovateľom, že nebolo v jeho veci meritorne rozhodnuté a že odvolacie konania nevedli k relevantnému výsledku; odvolací súd totiž vo veci opakovane z totožných dôvodov rozhodol v neprospech s'ťažovateľa, pričom zrušujúce rozhodnutia dovolacieho súdu nemali vplyv na meritorný úspech s'ťažovateľa. Preto krajský súd nepovažuje ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa za dôvodnú.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej s'ťažnosti

22. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

23. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu. Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľov (II. ÚS 32/02).

24. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, v zmysle judikatúry ústavného súdu je rozhodovanie o nárokoch podľa zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou bežnej a štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, teda po právnej stránke nemožno považovať danú vec za zložitú. Z chronológie procesných úkonov ani zo spisu okresného súdu rovnako nevyplýva žiadna osobitná okolnosť, ktorá by indikovala skutkovú zložitosť. Predmet sporu nemožno hodnotiť ako privilegovaný.

25. Pri hodnotení správania sťažovateľa v napadnutom konaní pred mestským a krajským súdom ústavný súd vychádzal z chronologického prehľadu úkonov a nezistil, že by sťažovateľ svojím správaním prispel k celkovej dĺžke napadnutého konania. Sťažovateľovu procesnú aktivitu v podobe podávania riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mu na ochranu jeho práv poskytuje vnútroštátny právny poriadok, nemožno pričítať na jeho ťarchu. Na druhej strane však nemožno pričítať štátu zodpovednosť za priet'ahy, ktoré v konaní vznikli v dôsledku nutnosti vysporiadať sa s takýmito návrhmi.

26. Tretím hodnotiacim kritériom je postup všeobecných súdov. V čase rozhodovania ústavného súdu je celková dĺžka napadnutého konania 9 rokov a 4 mesiace, čo je samo osebe ústavne neakceptovateľné.

27. Ústavný súd najprv hodnotil plynulosť namietaného konania pred mestským súdom. Ústavný súd v zhode s predsedníčkou mestského súdu konštatuje, že obdobia od 9. septembra 2016 do 10. januára 2018 (rok a 4 mesiace) a od 13. decembra 2018 do 26. júla 2019 (viac ako 7 mesiacov) sú poznačené nečinnosťou mestského súdu. Z chronologického prehľadu však možno poukázať aj na ďalšie priet'ahy v napadnutom konaní. Konkrétne je to obdobie 4 mesiacov (od 31. januára 2018, keď bolo súdu doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe, na ktoré súd reagoval až 25. mája 2018 uznesením, ktorým vyzval sťažovateľa na repliku) a následne 5 mesiacov (súd vydal uznesenie 28. novembra 2018, aby žalovaná podala vyjadrenie k replike sťažovateľa doučenej súdu už 2. júla 2018). Rozsudok v sťažovateľovej veci bol vydaný 20. decembra 2019, teda po 3 rokoch a 3 mesiacoch, čo je na hrane ústavnej akceptovateľnosti, a to aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ďalej obdobie takmer 10 mesiacov potrebných na vykonanie procesných úkonov v súvislosti s podaným odvolaním sťažovateľa proti rozsudku prvostupňového súdu (27. február 2020), aby mohol byť spis predložený krajskému súdu na prejednanie a rozhodnutie (17. december 2020), takisto nemožno hodnotiť ako ústavne akceptovateľnú dobu. Napokon možno mestskému súdu vytknúť aj určitú nesústredenosť, keďže na základe sťažnosti sťažovateľa musel uznesením zo 16. januára 2024

zrušiť predchádzajúce uznesenie z 25. septembra 2023, ktorým rozhodol o výške trov konania. Dôvodom zrušenia bola skutočnosť, že sťažovateľovi nebol riadne doručený v poradí druhý rozsudok krajského súdu, a teda nenadobudol právoplatnosť vyžadovanú pre ďalší postup súdu (pre vydanie uznesenia o výške trov konania).

28. Ústavný súd napokon hodnotil postup krajského súdu v napadnutých konaniach. V prvom rade dáva do pozornosti, že ak v dvoch konaniach (formálne označených inými spisovými značkami) ide o rozhodovanie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku v tej istej veci, je, vychádzajúc z ústavným súdom konštantne presadzovanej materiálnej ochrany ústavnosti, nutné hodnotiť tieto (formálne dve) konania ako to isté konanie, pričom aj ESJP posudzuje konanie ako jeden celok a prístup, pri ktorom sa neposudzuje konanie ako jeden celok, resp. sa neposudzuje celková dĺžka konania, považuje za príliš formalistický, ktorý nie je v súlade so zárukami čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 694/2016, I. ÚS 694/2023).

29. Krajský súd ako súd odvolací rozhodoval v rámci napadnutého konania v čase podania ústavnej sťažnosti o odvolaní sťažovateľa druhýkrát (a v čase rozhodovania ústavného súdu rozhodol dokonca tretíkrát). Aj keď možno samotnú dĺžku každého odvolacieho konania hodnotiť ako ústavne akceptovateľnú (konanie vedené pod sp. zn. 16Co/171/2020 trvalo 13 mesiacov, konanie vedené pod sp. zn. 16Co/157/2022 trvalo mesiac a pol a konanie vedené pod sp. zn. 16Co/73/2025 trvalo 22 dní), priebeh odvolacieho konania je napriek tomu poznačený najmä nesústredenou činnosťou krajského súdu. V toto smere ústavný súd uvádza, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 103/09).

30. Nosným dôvodom, pre ktorý najvyšší súd (zatiaľ) dvakrát zrušil rozsudky krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie, je, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto mu vec vrátil na ďalšie konanie. Konkrétne najvyšší súd v poradí prvým rozhodnutím z 29. septembra 2022 zrušil rozsudok krajského súdu z dôvodu, že ten 25. januára 2022 verejne vyhlásil rozsudok, avšak v rozpore s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku neinformoval právneho zástupcu sťažovateľa o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami napriek tomu, že o to požiadal. Krajský súd sa v ďalšom konaní po zrušení prvého rozsudku síce riadil pokynmi uvedenými v zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu, keďže mailom informoval právneho zástupcu sťažovateľa o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, avšak opomenul skutočnosť, že advokát uvedený ako zástupca v záhlaví napadnutého rozsudku už sťažovateľa vzhľadom na zánik plnomocenstva v druhom odvolacom konaní nezastupoval.

31. Uvedený nesústredený postup krajského súdu nepochybne prispel k tomu, že napadnuté konanie nie je s konečnou platnosťou ukončené. Argumentácia krajského súdu o tom, že zrušujúce rozhodnutia najvyššieho súdu nemali vplyv na meritórny úspech sťažovateľa, nemôže v tomto smere obstáť. Samotný najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že kvôli vytýkanej vade

zmätočnosti nepodrobil napadnuté rozhodnutia krajského súdu meritórnemu prieskumu a nezaoberal sa ani sťažovateľom namietaným nesprávnym právnym posúdením veci.

32. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom mestského súdu aj postupom krajského súdu v napadnutých konaniach bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

33. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd takýto príkaz vyslovil smerom k mestskému súdu, keďže v čase rozhodovania ústavného súdu sa spis vo veci sťažovateľa nachádzal na mestskom súde a od 3. novembra 2025, keď mu bolo doručené dovolanie sťažovateľa, neboli podľa zistení ústavného súdu vykonané potrebné procesné úkony v súvislosti s predložením spisu najvyššiemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

34. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie finančného zadosťučinenia 9 000 eur spoločne a nerozdielne od mestského a krajského súdu. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu namietaného porušenia (III. ÚS 189/2023).

35. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na celkovú dĺžku napadnutého konania, obdobia nečinnosti a nesústreďenej činnosti mestského súdu, ako aj na opakovaný nesústreďený postup krajského súdu. Ústavný súd však vzal do úvahy aj predmet konania, ktorý nepatrí medzi privilegované a nevykazuje osobitnú naliehavosť a význam pre sťažovateľa. Napokon prihliadol aj na mieru, v akej mestský súd a krajský súd prispeli ku vzniku zbytočných prietahov a k doterajšej dĺžke napadnutých konaní. Na uvedenom základe ústavný súd rozhodol, že sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie 2 000 eur, ktoré mu je mestský súd povinný zaplatiť v sume 1 200 eur a krajský súd v sume 800 eur, a to v zmysle § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Ústavný súd návrhu sťažovateľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške presahujúcej 2 000 eur nevyhovel.

VI.

Trovy konania

36. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu mestský a krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením v konaní pred ústavným súdom.

37. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení

neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2025 je 371 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti), spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje náhrada trov 771,68 eur.

38. Priznanú náhradu trov konania sú okresný súd a krajský súd povinné uhradiť spoločne a nerozdielne na účet právnej zástupkyne sťažovateľa označenej v záhlaví tohto nálezu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu